

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/229/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204121
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8614204121.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1. G. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX I. č. XXX, štátne občianstvo SR, 2. G. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX I. č. XXX, štátne občianstvo SR, 3. G. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX I. č. XXX, štátne občianstvo SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 1 895,88 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 28. 06. 2016, č. k. 7C/164/2014-159 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozhodnutím rozhodol, cit.:

„I. Konanie zastavuje.

II. Trovy konania žalovaným nepriznáva a žalobca nemá právo na ich náhradu.

III. Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 366,90,- eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č. ú.: U XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS XXXXXXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

VI. Žalobcovi nevracia súdny poplatok.“

2. Rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane žalovaných odôvodnil ust. § 146 ods. 2 O. s. p.. Žalobca vzal späť žalobu smerujúcu proti žalovaným v 1. - 3.rade, pričom z úkonu žalobcu nemožno uzavrieť, že tento vzal späť návrh podaný dôvodne pre správanie sa žalovaných. Z procesného hľadiska preto platí, že zavinil zastavenie konania a je povinný nahradiť žalovaným v 1. - 3.rade a vedľajšiemu účastníkovi vzniknuté trovy konania. Vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovaných patrí náhrada trov konania predstavujúca trovy právneho zastúpenia za poskytovanie právnych služieb v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“). Odmena bola priznaná za dva úkony právnej pomoci po 81,33 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k žalobe), za dva úkony (polovičná odmena) po 40,66 Eur (vyjadrenie k námietke žalobcu zo dňa 29. 03.

2015, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu zo dňa 11. 08. 2015) a za jeden úkon po 20,33 Eur (účasť na pojednávaní dňa 18. 04. 2016).

3. Ďalej právne zástupcovi patrí aj paušálna náhrada výdavkov 2 x 8,04 Eur za dva úkony právnej služby poskytnuté v roku 2014, 2 x 8,39 Eur za dva úkony právnej služby poskytnuté v roku 2015 a 1 x 8,58 Eur za jeden právnej služby poskytnutý v roku 2016. Keďže advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa jeho odmena o náhrady o 20 % DPH, čo predstavuje 61,15 Eur (20 % zo sumy 305,75 Eur). Žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy vo výške 366,90 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 149 ods. 1 O. s. p..

4. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že odvolaním napadá rozhodnutie v časti, v ktorej súd zaviazal žalobcu na náhradu trov konania, a to za jeden úkon právnej služby - účasť na pojednávaní dňa 18. 04. 2016. Žalobca sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu, ktorým priznal združeniu náhradu trov konania, nakoľko v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Podľa odvolateľa združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže jeho účelom je okrem iného kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícií osobitného v pozícií osobitného subjektu podľa § 95 ods. 1 CSP. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočný navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Zneužívanie priebehu civilného konania na získanie náhrady trov konania je v rozpore s účelom civilného procesu. Žalobca namieta priznanie trov konania za jeden úkon právnej služby za účasť na pojednávaní 18. 04. 2016. Žalobca podaním z 14. 04. 2016 vzal žalobu v celom rozsahu späť a uvedené zaslal 15. 04. 2016 e-mailom na vedomie aj právne zástupcovi združenia. Vzhľadom na uvedené bola účasť právneho zástupcu združenia na vytyčenom pojednávaní bezpredmetná a neúčelná. S prihliadnutím na skutočnosť, že späťvzatie žaloby bolo súdu doručené pred prvým pojednávaním, nie je zrejmé, z akého dôvodu súd právne zástupcovi združenia za účasť na pojednávaní priznal náhradu za celý úkon právnej služby. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a združeniu priznal náhradu trov konania len vo výške 332,21 Eur. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaný, ani vedľajší účastník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) v zmysle pravidiel uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a ďalej CSP. bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Podľa § 470 CSP. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

8. Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. účinného do 31.12.2014 ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. (účinného do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

9. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

10. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

12. Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom v spore, ako i skutočnosť, či nie sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP, nie je rozhodujúce, či je tomu tak pri uplatnení práva alebo jeho bránení.

13. Je potrebné vziať na zreteľ, že účelnosť vynaložených nákladov je podmienkou ich priznania. Podmienkou je, že ide o výdavky potrebné na uplatňovanie, či bránenie práv účastníka konania. Súdu prináleží hodnotiť ako kritérium pre ich priznanie ich účelnosť, resp. nevyhnutnosť.

14. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd o odvolaní žalobcu voči uzneseniu rozhoduje po 01. 07. 2016, pri rozhodovaní postupuje s ohľadom na § § 470 ods. 1, 473, 474 CSP už v režime CSP. Pokiaľ však ide o posúdenie otázky náhrady trov prvoinštančného konania vedľajšieho účastníka a samotné posúdenie postavenia vedľajšieho účastníka v konaní po 01.07.2016 (keďže CSP s takýmto subjektom neráta), tu je potrebné brať zreteľ na procesnú právnu úpravu účinnú do 30.06.2016, t.j. Občiansky súdny poriadok, keďže v zmysle § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ku ktorým došlo pred nadobudnutím účinnosti CSP (t.j. pred 01.07.2016) zostávajú zachované. S ohľadom na potrebu rešpektovania zásady právnej istoty teda zostáva zachované procesné postavenie vedľajšieho účastníka, ktorý do konania vstúpil pred 01.07.2016 zákonným spôsobom upraveným v ust. § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. a rovnako preto zostáva zachované okrem iného aj jeho právo na náhradu trov konania.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ oznámilo vstup dňa 21. 08. 2014 do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Vo veci samej podaním z 19. 12. 2014 doručeným súdu 29. 12. 2014 vedľajší účastník namietal aktívnu legitímáciu žalobcu (č. l. 46 - 48 spisu). Navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov jemu vzniknutých na právnom zastúpení. Žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť podaním zo dňa 14. 04. 2016, doručeným súdu dňa 15. 04. 2016, žiadal zastaviť konanie a nepriznať vedľajšiemu účastníkovi trovy konania (č. l. 153 - 155 spisu).

17. Vedľajší účastník je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní ako subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa, a to v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. účinného do 30.06.2016. Právo na právne zastúpenie je garantované Ústavou SR, ktorá v článku 47 ods. 2 stanovuje, že každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdom, inými štátnymi orgánmi, alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Vedľajší účastník ako právnická osoba - občianske združenie, nemôže byť výnimkou v tom smere, že by sa takému účastníkovi malo toto ústavné právo odopierať. Je nelogické tvrdiť, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv občana - spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybne, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybnuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa.

18. Odvolací súd zároveň poukazuje na rozhodnutie NS SR z 29.09.2015, sp. zn. 4 MCdo/16/2014, v ktorom NS SR uviedol: „Pojem „účelný“ je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie

náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom atď.). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám.“ Odvolací súd konštatuje, že uvedené závery sa rovnako vzťahujú na vedľajšieho účastníka, teda nie je možné súhlasiť s argumentom žalobcu, že trovy právneho zastúpenia vedľajších účastníkov sú neúčelné z dôvodu, že vedľajší účastník - občianske združenie na ochranu spotrebiteľov má byť samé zo svojej podstaty schopné poskytnúť právnu pomoc spotrebiteľovi v súdnom konaní.

19. Pri posudzovaní účelnosti trov je potrebné prihliadnuť na to, že vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu. Aktivity vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa. Činnosť vedľajšieho účastníka bola účelná, pretože viedla k sledovanému cieľu za použitia primeraných prostriedkov.

20. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal žalobca žalobu voči žalovanej v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku aktívnej vecnej legitímácie, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane žalovanej, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetná žaloba žalobcu bola podaná (objektívne) nedôvodne a že k jej späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Odvolací súd preto jednoznačne súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že späťvzatím žaloby žalobca zaviniť zastavenie konania a preto v zmysle citovanej právnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 256 ods. 1 CSP musí niesť za to následky vo forme náhrady trov konania vzniknutých na protistrane.

21. K odvolacej námietke o neúčelnosti úkonu zastupovanie pri pojednávaní dňa 18. 04. 2016 odvolací súd uvádza, že nariadené pojednávanie na uvedený deň nebolo zrušené. Procesný úkon žalobcu - späťvzatie žaloby bol doručený súdu 15. 04. 2016 a právny zástupca vedľajšieho účastníka sa nariadeného pojednávania aj zúčastnil. Právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka bolo na pojednávaní oznámené, že došlo k späťvzatiu žaloby, vedľajší účastník vedomosť o späťvzatiu žaloby potvrdil, zároveň súhlasil so späťvzatím žaloby a žiadal priznať náhradu trov konania. Za tento úkon (zastupovanie pri pojednávaní dňa 18. 04. 2016) nepochybne patrí vedľajšiemu účastníkovi odmena vo výške 1/4 základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 13a ods. 4 vyhlášky). Keďže súd prvej inštancie správne priznal právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka za úkon (zastupovanie na pojednávaní dňa 18. 04. 2016) odmenu vo výške 20,33 Eur, režijný paušál 8,58 Eur za úkon právnej služby poskytnutý v roku 2016 a 20 % DPH, z tohto dôvodu je odvolacia námietka žalobcu nedôvodná.

22. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd uznesenie vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania potvrdil ako vecne správne.

23. O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 CSP. V odvolacom konaní bol neúspešný žalobca, preto mu odvolací súd nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Naopak, nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej ako plne úspešnému účastníkovi v konaní. Keďže vedľajší účastník nežiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania ani žiadne preukázateľne trovy odvolacieho konania mu nevznikli, odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).